

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1079

Vragen van de leden **Mohandis** (PvdA) en **Klein** (50PLUS) aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het bericht «School doet er alles aan om van oudere leraar af te raken»* (ingezonden 13 december 2013).

Antwoord van Minister **Bussemaker** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) mede ondertekend door de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (ontvangen 3 februari 2014)

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel «School doet er alles aan om van oudere leraar af te raken»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Herkent u het beeld dat CNV-Onderwijs schetst dat oudere docenten «bij het grofvuil gezet» worden?

Antwoord 2

Nee, dat beeld herkennen wij niet.

Vraag 3

Beschikt u over cijfers die het beeld onderschrijven of ontcrachten dat oudere docenten relatief vaak betrokken zijn bij conflict- en ontslagzaken en dat hier sprake lijkt van een brede tendens in het onderwijs?

Antwoord 3

Het UWV publiceert kwartaalcijfers over de instroom van leraren in de WW. Voor het jaar 2013 zijn op dit moment alleen de instroomcijfers over de eerste 3 kwartalen beschikbaar. De UWV-cijfers laten een stijging van de instroom in de WW zien van zowel oudere als jongere leraren. Zie hiervoor onderstaande tabel.

¹ <http://www.trouw.nl/tr/nl/4492/Nederland/article/detail/3560937/2013/12/12/School-doet-alles-om-van-oudere-leraar-af-te-raken.dhtml>

Leeftijd	Instroom WW			Instroom WW			verschil 2013–2012		
	1e t/m 3e kwartaal 2012	1e t/m 3e kwartaal 2013		1e t/m 3e kwartaal 2013			PO	VO	MBO
<35 jaar	2458	530	354	3190	652	343	+732	+122	-11
≥55 jaar	658	370	223	890	436	247	+232	+66	+24

Als de instroom van oudere leraren in de WW wordt afgezet tegen het totaal aantal oudere leraren in het onderwijs, kan niet worden gesteld dat oudere leraren relatief vaak worden ontslagen. Van het aantal leraren van 55 jaar en ouder in het primair onderwijs (31 457) is in de eerste 3 kwartalen van 2013 2,8% ingestroomd in de WW. Van het aantal leraren van 55 jaar en ouder in het voortgezet onderwijs (20 420) is 2,1% ingestroomd in de WW en van de 11225 leraren van 55 jaar en ouder in het middelbaar beroepsonderwijs 2,2%. Ter vergelijking: van het aantal leraren in het primair onderwijs jonger dan 35 jaar (41 800) is in de eerste 3 kwartalen van 2013 7,6% ingestroomd in de WW en van het aantal leraren in het voortgezet onderwijs jonger dan 35 jaar (19 828) 3,3%. De hogere instroom in de WW bij jongere leraren heeft deels te maken met de afloop van tijdelijke contracten aan het einde van het schooljaar. Een deel van deze leraren kan in het nieuwe schooljaar weer aan de slag.

Vraag 4

Klopt het dat bij het ontslag van deze groep docenten financiële motieven een rol spelen voor scholen en schoolbestuurders? Zo nee, kunt u dit onderbouwen?

Antwoord 4

Het gestegen aantal WW-uitkeringen in het onderwijs is voor een belangrijk deel te verklaren door een daling van het aantal leerlingen (primair onderwijs) en omdat scholen nu de formatie in lijn brengen met de bekostiging. Door een dalend aantal geboorten is het aantal leerlingen in het primair onderwijs tussen 2009 en 2012 gedaald met 3%. Schoolbesturen vertalen deze daling vanaf 2010 door in hun personeelsbezetting.

Vraag 5

Deelt u de mening dat (oudere) docenten niet de dupe mogen worden van slecht personeelsbeleid van scholen? Zo ja, hoe wilt u hier zorg voor dragen?

Antwoord 5

We hebben geen reden om aan te nemen dat oudere leraren nu de dupe worden.

In de onderwijscao's zijn stringente bepalingen opgenomen met betrekking tot onder meer werkgelegenheids- en ontslagbeleid, waaraan de werkgever is gehouden. Het is aan cao-partijen om toe te zien op de naleving hiervan. Het voeren van een goed personeelsbeleid is de verantwoordelijkheid van de scholen zelf. In de bestuursakkoorden die met de sectororganisaties zijn gesloten, zijn goede afspraken gemaakt over onder meer de versterking van het personeelsbeleid binnen de scholen. Ook zijn in het Nationaal Onderwijsakkoord afspraken gemaakt over een nieuwe gemoderniseerde seniorenregeling, die gericht is op de duurzame inzetbaarheid van ouderen. Hieraan zal aan de cao-tafels verdere invulling moeten worden gegeven.

Vraag 6

Deelt u de mening dat het bijhouden van de bekwaamheid van oudere docenten een gedeelde verantwoordelijkheid is van school(bestuur) en docent? Zo ja, hoe verhoudt dit zich tot het beeld van CNV-Onderwijs dat stelt dat de verantwoordelijkheid hiervoor vaak eenzijdig bij de docent wordt neergelegd door scholen?

Antwoord 6

Het bijhouden van de bekwaamheid van (oudere) docenten is inderdaad een gedeelde verantwoordelijkheid voor de werkgever en werknemer. In de paragrafen in de onderwijscao's die betrekking hebben op scholing en professionele ontwikkeling, is dit ook expliciet vastgelegd. Op grond van de cao dient de werkgever in overleg met de personeelsgeleding van de

(gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad (P(G)MR) het meerjarenbeleid met betrekking tot scholing en professionalisering te formuleren. Het onderhoud van de bekwaamheid is één van de doelen waarop het scholingsbeleid moet zijn gericht. In het kader van de professionele gesprekkencyclus (bestaande uit loopbaangesprekken, functioneringsgesprekken en beoordelingen) dienen tussen werkgever en werknemer afspraken te worden gemaakt over specifieke scholing en deskundigheidsbevordering die nodig is voor het onderhoud van de bekwaamheid. De werkgever moet de werknemer door de beschikbaarstelling van faciliteiten in tijd en geld ook in staat stellen om aan de wettelijke onderhoudsplicht te voldoen. Het is aan cao-partijen om toe te zien op de naleving van deze cao-afspraken.

Vraag 7

Deelt u de mening dat oudere docenten een belangrijke rol kunnen en moeten spelen in de begeleiding van startende docenten?

Antwoord 7

Ja, wij vinden dat oudere leraren, gelet op hun kennis en ervaring, een belangrijke rol zouden kunnen spelen in de begeleiding van startende leraren. Het is echter aan de schoolbesturen zelf om hier in het kader van levensfasebewust personeelsbeleid en taakbeleid invulling aan te geven.

Vraag 8

Bent u bereid deze rol van oudere docenten te verbeteren en u in te spannen hun kennis en kunde te behouden voor het onderwijs? Zo ja, op welke wijze wilt u dit gaan doen?

Antwoord 8

In het Nationaal Onderwijsakkoord is de totstandkoming van een nieuwe seniorenregeling afgesproken, die participatie- en kwaliteitsbevorderend is. Doel daarvan is om ouderen duurzaam te kunnen inzetten. Op de cao-tafels zal hieraan verdere invulling moeten worden gegeven. Het is de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur om binnen de in de cao gemaakte afspraken over taakbeleid, met individuele werknemers afspraken te maken over hun inzet, rekening houdend met hun belastbaarheid, kennis en ervaring. Gelet op de kennis en ervaring van oudere leraren zouden deze naar onze mening een belangrijke rol kunnen spelen in de introductie en begeleiding van beginnende leraren op de school. Het is echter aan het schoolbestuur zelf om in overleg met de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad het taakbeleid vast te stellen.